

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

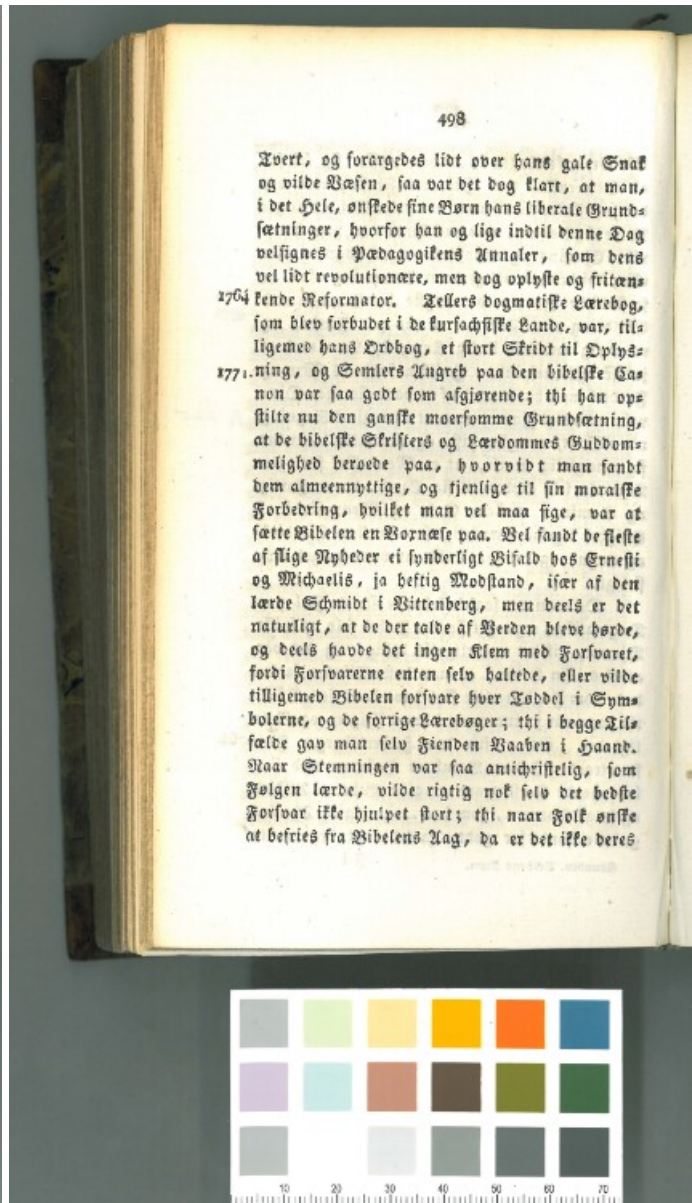
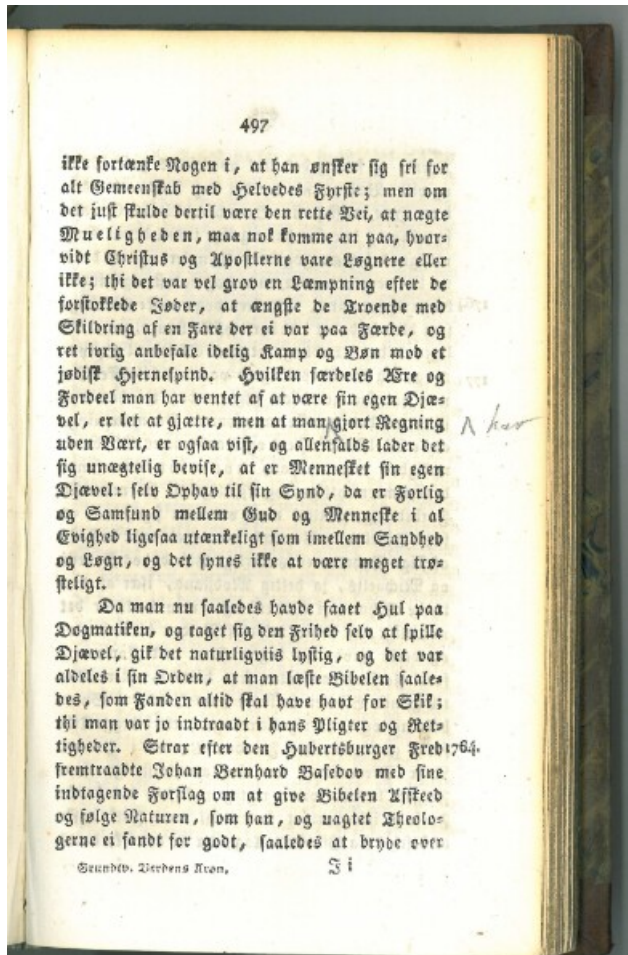
Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 497. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm11664/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Sag at vore Grundene for og imod, det gjælder kun om Mod og et godt Paaskud, men tungt er det dog, at der i Tydskland ingen Theolog fandtes, som havde Hoved og Hjerte nok til, at sætte sig fast i det Ny Testamente, lade Alt fæse og falde, som da ikke af sig selv omringede ham, men saa ikke vige et Haarsbred, og slaae Dommendags Slag med Ordet til Høire og Venstre; det vilde dog i al Gald givet Striden mere Liv, gjort Forsnuftens Seier over Ordet mere vanskelig, men, hvis den vandtes, ogsaa mere glimrende, og det maatte dens Præster selv have ønsket, thi nu kan de slet ikke sige, de vandt Seier over Hibern, men kun over dens haltende Fortolkere. Dog, ikke engang over dem seirede de, og kun Verdens overordentlige Høflighed, og Døden, have de at takke for Skindet deraf; thi Ernesti, Schmidt og Michaëlis bleve aldrig gjendrevne, de bleve kun overraabte, og det især efter som de døde; ja behøvede man ret et klart Vidnesbyrd herom, da har man unægtelig et saadant i Striden om Christi Opstandelse. At hine Dages berømte Theologer selv manglede den levende Troe, og det Vandens usvigelige Vidnesbyrd, som vel maa kaldes det evige Livs Hæstespænde og Ventesbrevets Seigl, det er saa vist, at de endog for det Meste nægtede Tilværelsen af Saadant, og visste ikke andet Kjendemerke paa en levende Troe end et ustraffeligt Bevnet, som var saa usikkert, at de enten maatte tilstaae, at et saadant Bev-

net kunde føres uden Troe, eller at selv Gudsforægtlere kunde have en levende Troe. Man seer da let, at deres Troe paa Skriften var fornemmelig en Indrømmelse af dens Sandhed, hvortil de fandt sig bevægede ved udvortes Beviser: ved Spaadomme, Mirakler, og især ved Historiens korte Kraft = Bevis: Christus er opstaaen. Dette Vidnesbyrd, som, naar det antages, forbinder til at troe Apostlerne paa Ordet, da den Opstandelse taler gennem dem, og som ei kan forkastes, uden at gjøre Apostlerne til det Mobsatte af hvad deres Skrifter udtrykke, til Bedragerer og Taaber, dette Vidnesbyrd var det især som afsvang hver alvorlig Theolog, der ei turde trods Sandhed, en Eruborighed for det Ny Testamente, der strakte sig selv til de Udsagn og Lærdomme, han fandt utroelige, og dette Vidnesbyrd blev da nu ogsaa paa det Heftigste 1777. ansøgt i de bekjendte Wolfenbüttelske Fragmenter. Er det ikke strengt bevisligt, at disse Fragmenter, som man tillægger den kort forhen afsdøde Reimarus i Hamburg, ikke ere af Besfing selv, da bør han, som deres Udgiver, have Væren alene, især da det synes som hine Dages, endnu lidt frygtssomme, Oplysningss = Helt e have regnet det til pias fraudes at fremsætte deres egne Meninger under afsdøde Mænds Navne. Dog, Egemegat, Hol er det, at Jesus i disse Fragmenter fremstilles som en Erke = Skjeln, der stræbde efter den jødiske Krone, men greb seil,

spillede saa Helgen paa Korset, og, ved sine Disciples Hjelp, Gjenganger efter Begravelsen. At man forbausedes over den djævelske Dødsfald, som her havde ført Pennen, var rimeligt, men at man rustede sig mod det usle Midskrift, som om det var Tyrkens og Pavens forenede Magt, det beviser, at de Herdes Tro stod kun paa svage Fødder, og det var ikke deres Skyld, om Sligt ikke skædede den gode Sag mere end deres Forsvar gavne den; thi alt Sligt skal betragtes og behandles som Smaating, Troen ifkun blæser ad, og bortviser som Kvær. Husker man desuden, at det kun var sine Kar siden, at den valkre Gotsfried Besz i Göttingen havde udgivet sit Forsvars-skrift for Christendommen, der indeholdt det Bøstle man dengang vidste at sige, da maa det synes end mere underligt, at de Løgnbilleder kunde sætte saamange Hoveder og Penne i Bevægelse. Imidlertid, om man end vil regne Gød for slet Intet, som man dog ikke skalde, naar man her vil regne Anti-Gød for Noget, og om man, som kan være ganske klogt, vil slaae en Streg over Semlers og Andres Bæk, ja, om man endelig, som ikke skalder, besøger Dødersleins og Michaelis Bøger, skal man dog nødes til at indrømme, at Fragmenterne fik Skam, og at deres Modstandere stode som Seierherre, men dog blev Dystandelsen fra denne Dag anseet for en tvivlsom Ting, hvorpaa Man Intet kunde bygge.

